

Novellaíró pályázatra beérkezett pályamunka

37. pályázat

2017.

Nyolcvan krajcár

– Sírásónak nyolcvan krajcár?

Bólintottam.

– Ásnom kell, jó uram?

– Nem. Azért adom, mert azt mondta, van családja.

– Hat fiú.

– Hat fiú? – kérdeztem vissza, és feltettem a kalapom. – Tudja, mennyi az esélye, hogy a következő leány legyen?

– Nem sok, jó uram, betegeskedik az asszony.

A tenyerébe nézett. Bizalmatlanul tartotta a kendőt, benne az érmekkel.

– Az ördög se ad nyolcvan krajcárt csak úgy.

– Nem az enyém.

– Kié akkor? – kérdezte.

– Az övé – mondtam, és a sírra néztem.

– A megboldogult Keleti úré? – Láttam a riadalmat a szemében.

Ismét bólintottam.

– Nem kell más pénze, jó uram. Főleg megboldogulté nem. Rám hozza a kárhozatot.

Felém nyújtotta a fénytelen pénzeket, de nem nyúltam felé.

– Tényleg hat fiú?

– Annyi – mondta. – Nem vendégünk a jólét, de ezt nem fogadom el. Nem én, amíg nem tudom, miféle pénz.

– Mennyiért ás meg egy sírt?

– Három-négy krajcárért. Mert kérem, a koporsó lehet kicsi, meg nagy.

A fejfára néztem, ötvennyolc évet élt az öreg.

– S ha elmondom? – kérdeztem.

– Az attól függ – válaszolta, és a sír szélén megigazított egy gübicset. Még mindig gyanakodott. – Az úr nem tart a gyász néppel? Biztosan szép tor lesz.

A domb felé néztem. Az utolsó fekete ruhás alakokat épp akkor nyelte el a túloldal.

– Inkább bíbelődök a számokkal, mint az emberekkel.

Még csak június volt, de a nap már perzselte a földet.

– Jöjjen, húzódjunk árnyékba. Elmondom.

Sok temetést látott már a szomszédos tölgyfa. Jókora árnyas karjai alá nem tolakodott be a hőség. A sírásó mellém lépett, egyik kezével földbe vágta örök ásóját, másikkal a krajcárokat szorongatta.

– Napszámos voltam – kezdtem bele. A messzeséget kerestem a tekintetemmel, de ott nem a távoli sírokat, hanem a távoli időket láttam.

* * *

A köpcös alak a karjára vetette kabátját, és megigazította csálé szemüvegét.

– Köszönöm, nagyságos igazgató úr, köszönöm!

– Menjen csak – mondta Keleti, miközben egy rakás papírt morzsolgatott az ujjai közt.

– Kérem tisztelettel, ha bármiben...

Keleti csak intett.

– Jöjjön, kikísérem – mondta Lilla asszony, és eltűnt a vendéggel. Amikor visszatért, gőzölgő tálcával érkezett. Keleti még mindig a karosszékében gubbasztott. Lilla asszony lerakta a tálcát az asztalra.

– Még forró, most igya!

– Egy teával nem főz meg – mondta Keleti.

– Jó fiú, dolgos ember dolgos fia.

Keleti magához vette a csészét. Szürcsölésbe menekült.

– Mindig csak azok a számok – mondta az asszony.

– Inkább bíbelődök a számokkal...

– ... mint az emberekkel. Tudom, folyvást ezt szajkózza. Egyszer kivételt tehetne. Jóraivaló ez a fiú.

Keleti duzzogva húzogatta a szája szélét.

– Mondjon nekem egy jó okot, Lilla!

– Káposzta lesz ebédre.

– Egyék azt a németek!

Lilla elmosolyodott.

– Félig maga is német, Klette úr!

Keleti kiitta az utolsó kortyot, és visszatette a csészét maga mellé az asztalra.

Magához vette a papírokat, de nem nézett föl. Láta amúgy is felesége csípőre tett kezét.

– Szalonnásgombóc-levest csináltasson! – mondta Keleti.

– És a hivatal?

– Üzenjen, hogy pár napig még lábadozok.

Az asszony felemelte a tálcát, és ura elé állt. Keleti megadta magát:

– Kedden jöjjön, hétkor. Pontban hétkor. Ha csak öt percet késik, már a lábát se tegye be!

– Jóraivaló gyerek, majd meglátja, Károly!

– Tudom, már mondta.

Lilla asszony perccel sem restelkedett, nyomban intézkedett. Üzent a fiúért. Küldött némi pénzt is, és meghagyta neki, hogy a legjobb ruháját vegye fel, és idejében keljen útra, mert a hét az hét. Sok idő, mire a város pereméről a budai házhoz ér.

De Lilla asszony itt nem állt meg. Üzent a molnárnak is, aki a fiúnak akkortájt munkát adott. Annak is küldött némi pénzt, és meghagyta neki, idejében engedje útjára kedden a fiút.

A fiú három napig alig aludt, amikor megkapta a hírt. Járt a szíve, mint a henger a malomban. Aztán kedden délután apja ingében és annak kalapjában útra kelt. Azok se voltak tisztos küllemű ruhák, de legalább voltak. Hiába vitt magával ennivalót, egy falat se ment le a torkán.

Hosszú volt az út, de korán odaért a budai villához. Jobb híján az arra sétálókat számolgatta. Meg a molnárra gondolt: „Jó ember, hogy elengedett.” Aztán mielőtt a templom egészét ütött volna, megjelent a villa ajtajában.

Maga Lilla asszony nyitott ajtót. A fiú lekapta a kalapját.

– Jó estét, asszonyom!

– Szervusz, gyere be! Pontosan érkeztl.

A fiú belépett, szaporán vette a levegőt.

– Vagy egy órája ideértem. Nincs olyan messze.

– Nem kell izgulnod, a férjem már vár.

– Asszonyom, én pedig nagyon izgulok. Apám a lelkekre kötötte, hogy ne egyszer, hanem háromszor köszönjem meg asszonyom jóságát.

– Édesanyád nagyszerű szolgálónk volt. Még kicsi voltál. Isten nyugosztalja!

– Isten nyugosztalja!

A ház öreg inasa is megjelent mellettük. A fiú neki is jókorát köszönt. Lilla asszony megkérte a fiút, vegye le a kabátját, amit aztán az inas akasztott a fogasra.

– Asszonyom honnan tudja, hogy a számtan... – kérdezte a fiú.

– Mindent tudok a molnártól. A bátyámék pékségének én szállítatom a lisztet. Sokat mesél rólad a molnár, amikor nála járok.

– Bárcsak többet dolgozhatnék a malomnál! Sokszor csak a földeken van munka.

Lilla asszony megsimogatta a fiú vállát, aztán elindult a könyvtárszoba felé. A fiú halk léptekkel követte. Csak az inas maradt az előtérben. Az asszony a szoba ajtaja előtt még hátrafordult.

– A férjemnek nagy szíve van. Csak rejtegeti.

– Mit jelent az, kérem? – kérdezte a fiú.

– Nem érdekes – mosolyodott el az asszony. – Miért jöttél?

– Tanulni, asszonyom.

– Na, akkor ezt ne felejtsd el! – mondta, majd kopogott és benyitott.

Az asszony után a fiú is belépett. Sohasem járt ilyen gyönyörű szobában. A hatalmas fapolcozaton ezer meg ezer könyv állt, szigorú rendben, a polcok éléhez igazítva. A koraesti napfény ott táncolt a címek arany betűin. A szoba közepén kecskelábú íróasztal állt, íróeszközökkel, tintával, halomnyi papírral, ezüstbélyegzővel. Az íróasztal mellett a komódon ölnyi méretű földgömb pihent, Északi sarkját az ablak felé vetette. A földgömb mellett pedig egy szigorú tekintet ült a karosszékben. Szemöldöke völgyet formált, fekete szembogara fürkészőn tekintett a jövevényre.

– Jó estét kívánok, igazgató úr!

– Károly, itt hagyom magukat – mondta Lilla asszony, a fiúra mosolygott, majd kiment. A fiú pislantani sem mert. Keleti letette maga mellé a papírokat, egy darabig szótlánul nézte a vendéget, aztán megkérdezte.

– Meddig tudsz elszámolni?

– Ameddig kéri, uram. Mindennap át kell számolnom a zsákokat.

– Miféle zsákokat?

– A molnárét, uram.

– Ja, persze. És összeadni tudsz-e?

– Tudok, uram.

– Majd kiderítjük. Mit keresel itt?

– Tanulnék, uram. Tanulnám a számokat. Mindig számolok.

– A zsákokat – tette hozzá Keleti, s közben felkelt a karosszékéből. A könyvespolchoz lépett.

– Ha a mezőn dolgozunk – folytatta a fiú –, a varjakat számolom. Ebédidőben pedig a vadkörtét. És a többi napszámot. A malomban is mindig számolok, uram.

Keleti a könyveit nézegette, egy vaskosabbat leemelt közülük. A fiú még mindig az ajtó előtt állt.

– Mondd csak, tudod, mi az a statisztika? – kérdezte az igazgató.

A fiú megijedt.

– Nem, uram.

– A jövő. A statisztika a jövő – mondta Keleti, majd belelapozott a könyvbe. – Látod, számok. Rengeteg szám. Meg képletek, függvények. Összeadások, átlagok, súlyok. De mi statisztikusok vagyunk! Mi nem csupán játszunk a számokkal! Helyette beszélgetjük őket! Kérdéseket teszünk fel, mire ők mesélni kezdenek.

– Miről mesélnek a számok, uram?

– Bármiről. Az országról, a jószágokról, a hadseregünkről. Az iparunkról, a mezőgazdaságról. A malmokról. Talán egyszer a varjaidról is mesélnek majd. Mert a statisztika – tette vissza a könyvet – bölcsébbé tesz.

– Az igazgató urat?

– Nem, fiam, az emberiséget.

Keleti még egyszer végigmustrálta a gyűjteményét, majd visszasétált a karosszékéhez. Elfoglalta helyét benne, majd tekintetét az ablakon túlra emelte. Hosszasan időzött a távolon, mire megszólalt.

– Tanulnál?

– Igen, uram.

– Nem tanulhatsz ingyen.

A fiú hallgatott. Helyette Keleti folytatta:

– Mennyit ad a molnár egy napra?

– Két krajcárt, uram – húzta ki magát a fiú. – Szép kereset az. Apám se kap többet háromnál. Telik belőle ennivalóra. A testvéreim néha még fél krajcárt se kapnak.

– Ők is dolgoznak?

– Igen. Két öcsém és a húgom a varrodában. Zsákot varrnak.

Keleti végigmérte a fiút.

– Ha tanulni akarsz, az négy krajcár lesz minden alkalommal. Megér ez annyit?

Otthon volt a fiú a számok világában, ezúttal azonban sokára jött a válasz.

– Meg, ennél többet is. Szegény, de büszke család a miénk.

– És az apád?

– El se engedne, ha nem fizethetnék – mondta a fiú, és kihúzta magát. – Sosem kértünk semmit ingyen. Nem is kaptunk.

– Helyes – bólintott Keleti. – Minden héten kedden és pénteken itt legyél! Akkor kezdünk, amikor a harang hetet üt, és végzünk, amikor elüti a kilencet. Most elmehetsz.

– Igenis, uram. Megértettem. Köszönöm a jóságát, és hogy...

– Várj! – intette le az igazgató. – Azt mondtam, pontban hétkor. Nem később. Egyetlen perccel sem. Megértetted?

– Meg, uram.

– Ha csak egyetlen alkalommal is késni merészelsz, vége az oktatásnak, és rögvest mehetsz vissza varjakat számolni!

– Igenis, pontosan hétkor. Vizontlításra, pénteken jövök, uram!

– Rendben – mondta Keleti, és maga elé vette a papírjait. Beléjük mélyedt, föl se tekintett, miközben a fiú távozott. Az elköszönt az inastól és Lilla asszonytól is, aki vajjas kenyeret készített neki az útra.

Hosszú napok következtek a fiú számára. Már nemcsak a zsákokat, de az órákat meg a perceket is számolta. Az apja először elkeseredett a hír hallatán: négy krajcár a tanulásra! Fájni fog a kamrának. Sok kétkezi munkás sokat eszik. Majd még többet dolgoznak – ebben maradtak.

A malom adott elég munkát. A kakasszó már a zsákok mellett érte a fiút, így állapotodott meg a molnárral. Cserébe kedden és pénteken korábban kiállhatott a gépek és a kocsi mellől. Vagy éppen a csürt hagyhatta ott – attól függően, hová osztotta be a molnár.

Eljött a péntek, korábban hazatért. Belépett a vályogházba, felöltötte apja ingét, kalapját.

– Megvan mind?

– Meg, apám.

A fiú útra kelt. Pontban hétkor Lilla benyitott vele a könyvtárszobába. Annyi változás fogadta, hogy az íróasztal mellett egy zongoraszék is gubbasztott. Keleti az asztalnál ült, háttal az ajtónak. Felpattintotta zsebóráját, megnézte az időt, aztán zsebre vágta az óráját. Meg sem fordult, csupán a székre mutatott.

A fiú köszönt, és leült a mestere mellé.

– Elhoztam a négy krajcárt, uram! – mondta büszkén.

– Ne most! Számtant fogsz tanulni. Számolni, kivonni, szorozni. Megértetted?

– Meg, uram.

Keleti palatáblát és krétát nyomott a fiú kezébe. Meg számokat. Jó sok számot. Hamar átkerült abba a titokzatos tartományba, ahová a magafélék sosem jutnak el – a matematika világa volt ez, tele szabályokkal és tele bűbájjal. A mester nem kímélte, jól leszidta minden tévedésénél, minden rossz eredményénél. Azt már csak magában állapította meg, hogy jól vág a tanítvány esze.

– A szabályom egyszerű – mondta, miközben a fiú megállt a körmöléssel. – Ha tévedsz, szidást kapsz tőlem.

– Értem, uram – nézett fel a fiú. – És mit kapok, ha jól csinálom?

– Új feladatot.

A mester nem a levegőbe beszélt. Zúdíttotta a feladatokat a fiúra, de az állta a sarat.

Gyorsan lába kelt az estének. A fiú távozás előtt újfent megkérdezte:

– Most odaadhatom-e a krajcárokat az igazgató úrnak?

Keleti még mindig az asztalánál ült, és továbbra sem volt hajlandó megfordulni. Onnan szólt vissza:

– Ne így hozd a fizetséget! Mihez kezdjek négy krajcárral? Vidd haza, aztán majd a huszadik alkalommal hozd el egyben!

A fiú meghökkent.

– Nyolcvanat egyben?

– Menj már, fiam! Dolgoznék!

Már megnyitotta az ajtót, amikor Keleti utána szólt:

– Ugye nem felejtetted el?

– Nem, uram! Hétkor!

A fiú halkán betette az ajtót, elköszönt a háznéptől, és hazaindult. Holtfáradt volt. Hazafelé megállt pihenni. Nem tudta, mitévő legyen a pénzzel. Magánál tartani félt, és otthon rejtegetni sem merte. Lopták már meg a házukat elégszer. Feltápaszkodott, bevágott a mögötte fekvő kiserdőbe, és elásta a kendőjét egy égbenyúló jegenye tövébe. Minden porcikája kimerült, mire hazaért.

Szaladtak a hetek, a fiú pedig rendre eljár Budára. Mindig hosszasan szobrozott a villa előtt, már megismerték az utcabeliek. Közös utazásaikat a számok világába Keleti ritkán szakította meg. Épp tizedik alkalommal történt, hogy Keleti megengedte a fiúnak, hogy az megnézzé nagy becsben tartott érdemrendjeit, amiket Orosz- és Spanyalföldről kapott.

Amúgy pihenőt nem engedett. Osztottak és szoroztak, ismeretlen fogalmakat vetett a fiú elé a mester. Lajstromozásról tanult, meg halmazokról, rovatos táblázatokról. Még a latintól sem menekülhetett.

A nyár aztán őszi köntöst vett. Esténként már gyertyafény táncolt az asztalon, mire véget ért a tanítás. A fiú lankadatlanul körmölt, apja ingujját fehérre festette a krétapor. A jegenyefa gyökere is gazdagodott, hetente újabb krajcárokat ölelhetett magához.

– Károly, én örömmel lemondok bármelyik kosztümről vagy nyakékekről! – mondta egyszer Lilla a férjének, miközben a Duna-parton sétáltak.

– Ugyan, miért kellene lemondania?

– A fiú.

– Értem. Szó sem lehet róla.

– Kosztjuk is alig lehet – erősködött az asszony.

Keleti megállt és elengedte felesége karját.

– Tanítsam az összes napszámot, kubikust, péket, lakatost? – Az asszony meg sem szólalt, a Duna fodrain tartotta szemét. – Ha e téma még egyszer közénk ereszkedik, elengedem a kölyköt!

Többet nem került szóba köztük a fizetség.

Megbarnult a föld, varjak feketéllettek az út mentén, amint a fiú a villa felé baktatott. Lassan haladt, szíve mázsássá lett. Két alkalom maradt. Négy óra. Kétszáznegyven perc. Csak ez verdesett benne. Még a varjakat se számolta. Minden alkalommal nehezebbek lettek a léptek.

Lilla asszony nyitott neki ajtót. Belépett a tanítójához, csendesen ült le a zongoraszékre. Igyekezett, de hibákat vétett a számolásban. Többet, mint korábban.

– Mi ez a hányavetiség, fiatalember? – förmedt rá Keleti. – Hol az a nulla? Milyen eredmény lesz ebből így?

– Bocsánat, uram.

– Elinalt a tanulhatnék?

– Nem, uram.

– Beszélj akkor, a kutya-fáját!

A fiú lesütött szemmel mert csak belekezdeni.

– Már csak egyetlen kedd, uram. Ez fáj nekem. Hiányozni fognak a feladatok, a számok, azok a különös latin szavak. És az úr szigora.

– Amíg nem járhattál hozzám – emelte fel a fejét Keleti –, az volt a baj. Most meg ez. Hogy akarsz komoly számításokat végezni, ha mindenféle gondolat a figyelmed mételyezheti, fiam?

A fiú nagyot nyelt, és nekiveselkedett a számításnak. Lepergett a maradék óra, odébbállt a nap is. Mielőtt elindulhatott volna, Keleti megállította. Az írószereivel babrált, úgy szólt a fiúhoz:

– Üzenetem van apádnak.

– Átadom neki, uram!

– Mondd meg neki, hogy gondolkodjon el a fia sorsán. Kellene nekem egy fiatalember a hivatalba. Olyasvalaki, aki jól számol, és keveset téveszt.

A fiú mukkanni sem bírt, opálOSSá lett a tekintete.

– Átadom neki.

– Dolgoznom kell – mondta Keleti, és visszaült az asztalához.

– És tanulhatok-e még az úrtól?

– Egyelőre légy pontos! Jövő kedd!

A fiú behúzta az ajtót, elköszönt az inastól, és futásnak eredt. Hajnal óta fent volt, mégis könnyűnek tündek a léptek. Talajt sem ért a lába. A hold kísért az utolsó kanyarokban. Elújságolta apjának és testvéreinek a hírt. Nem sokat tudott még, de annál többet álmodozott.

A köpcös alak kendőjével törölgette a szemüvegét, amikor Keleti kilépett hozzá a villa kertjébe.

– Jó napot, igazgató úr. Hívatni tetszett – mondta a vendég, és feltette tiszta szemüvegét.

Keleti körülnézett, miközben egy összetekert újságot gyűrögetett.

– Nem tartom fel sokáig. Kérésem van, különös kérésem.

– Segített eleget az igazgató úr nekem.

– Van egy malom innen délnyugatra, túl a jegenyésen. Gazdagrét felé. Ott lesz dolga. Ismerős arra?

– Jártam arra.

– Üzenetem van a molnárnak.

Péntektől keddig egy év telt el – legalábbis a fiúnak így tűnt. A nap jól érezte magát az égen, esze ágában sem volt rohanni. Kedden pedig végképp megfagyott az idő. A fiú úgy tüsténkedett, hogy a molnárnak kellett csitítania.

– Nehogy kiszórd nekem a lisztet, te!

– Bocsánat, óvatos leszek.

Dehogy volt óvatos. Sürgött-forgott, lábát verte a mázsálóba. Aztán csak arrébb cammogott a nap, ő pedig a molnárhoz fordult.

– Akkor elindulok, uram.

– Ma biztos nem. Látod ott azokat a zsákokat?

A fiú megkövült. Kétségbeesetten hebegte:

– Molnár uram, kedd van.

– Én ne tudnám. Sajnálom, fiam, ma nem megy. Majd ha azokat a zsákokat mind áthordtuk a csűrbe.

– De addigra a hold is feljön!

– Hát akkor jó lesz hozzálátnunk! – mondta a molnár.

A fiúnak úgy zakatolt a szíve, mint a malom hajtánya. Megint opálos lett a szeme. Máskor egy évig nem takarja köd a tekintetét, most meg néhány napon belül másodszor. Elrohant a zsákok felé.

– A fenébe! – morogta maga elé a molnár, és jókorát vágott a gabonakoptatóra.

A fiú meggebedt aznap. A hold halványan bekopogott, mire végzett. A molnár elengedte a fiút, és fejcsóválva nézett utána:

– Remélem, tudja az a Keleti, mire vett rá...

A fiú hazarohant, bevágta a vályogviskó ajtaját. Inget öltött, kalapot vett.

– Nagyon félek, édesapám! – nyögte oda zihálva, majd futásnak eredt. Már a kapunál járt, amikor apja utána kiáltott:

– A krajcárok!

Talpát vetette a porba, majd visszarohant.

– Sosem maradunk adósok – mondta az apja, majd kezébe nyomta a krajcárokat.

– Tudom, apám.

Jó későn ért a jegenyéshez. Két kézzel kaparta a földet, de megvolt az összes érme. Gyorsan leporolta és összeszorította a kendőt, és rohant tovább. Kínlódott minden izma, a tüdeje megszakadt, így ért a villához.

Lilla asszony nyitott ajtót.

– Fél nyolc is elmúlt – mondta halkán.

– Betérhetek-e Keleti úrhoz?

– Gyere, próbáljuk meg! De tudod, milyen...

Lilla asszony kopogott és benyitott. Sok újat nem láthattak, mert Keleti ezúttal is az asztalánál ült, irkált. A fiú remegve szorongatta a kendőt, benne a krajcárokkal.

– Megérkezett a nagyságos úr? – kérdezte a mester. Nem fordult meg.

– Uram, kérem, bocsásson meg, nem...

– Elég! Sosem fogadtam el a magyarázkodást. És most dolgoznék.

A fiú könnyes szemmel tekintett az asszonyra, de most annak arcában sem lelt menedéket.

– Elhoztam a krajcárokat, uram.

– Dolgoznék – válaszolta a mester.

Az asszony intett a fiúnak, és az megértette, mennie kell.

– Itt van mind, uram!

– Elég most már!

– Köszönöm, uram, a tanítást – mondta a fiú, majd kilépett a szobából, ahol ott maradtak a számok, a palatáblája, a feladatok. Meg persze a mestere.

Az asszony még vigasztalni próbálta a fiút, de nem sokra ment vele.

– Itt hagyhatom a krajcárokat, asszonyom? Mind megvan. Mind a nyolcvan.

– Majd meghozod a férjemnek, ha megenyhül.

A fiú elköszönt, és hasadt szívvel hazaindult. Lilla asszony a konyhába lépett, majd főzött egy teát. A szakácsnő kivette volna a kezéből a munkát, de az asszony nem engedte. Elindult a tálcával a könyvtárszobába. Az inas segítette neki ajtót nyitni. Lilla asszony lerakta Keleti asztalára a tálcát, és csókot nyomott a fejére.

Kifelé még annyit mondott:

– Nem csak a számokat szereted.

* * *

A sírásó megvakarta a fejét.

– Tehát az úr volt az a fiú?

– Én bizony.

– És mi történt aztán? – kérdezte.

– Néhány hét múlva értem küldött a hivatalból. Eleinte csak egy héten egyszer kellett bejárnom. Ott kaptam ruhát és némi fizetséget. Aztán iskolába is elkerültem, számtant, algebrát, statisztikát tanultam.

– Ne folytassa, uram, felét se értem. Inkább azt árulja el, megenyhült-e a megboldogult Keleti úr?

Elnéztem a mester sírja felé.

– Ő egyengette az utam. Csak ritkán találkozhattam vele, de mindig ott éreztem magam körül. Üzent, feladatot küldött, iskolát intézett.

– És a Keleti úr felesége?

– Őt már évekkel ezelőtt eltemettük. Olykor bejött a hivatalba a férjéhez, és akkor meglátogatott.

– Értem – mondta a sírásó, és a vállára dobta az ásót. – Magából, uram, végül mi lett?

Varjakat láttam a temető felett.

– Statisztikus. Talán nem olyan megszállott, mint a mesterem, de majdnem. Neki köszönhetem.

A sírásó felemelte az elnyűtt kendőt, benne a krajcárokkal.

– Akkor ezek azok a...

– Igen, még a kendő is – tettem hozzá.

– Sosem engedte?

– Nem, sose engedett vissza a villába. Akkor oda kellett volna adnom.

Ismét a tarkóját vakargatta, láttam, hogy még jár valami a fejében.

– Ássam fel a Gellért-hegyet, ha én ezt értem. Ez a rengeteg pénz, a kendő... A zsákok, meg az a kőszívű molnár...

Elmosolyodtam.

– Nem volt az kőszívű, csak tette, amire kérték. Kellett pár év, mire ráébredtem – mondtam, de láttam, hogy a sírásó mit se ért belőle. – Na, elfogadja most már tőlem azokat a krajcárokat?

– El, uram, így már el. Köszönöm! És sose lássam fejfán az úr nevét! – mondta, és elköszönt.

Néztem, amint eltűnik a ravatalozó mögött. Aztán visszasétáltam Károly és Lilla sírjához. Velük maradtam – kilencig.